

Культура – аснова нацыянальнай бяспекі

06.10.2023 18:32

Аўтар: Ганна Пятрова

Культура

З 4 да 7 кастрычніка праз Беларусь праходзіць місіянерскі хрэсны ход з копіяй Гадзенаўскага крыжа, прысвечаны 600-годдзю з'яўлення святыні. Праводзяцца гутаркі, сустрэчы са студэнтамі духоўных і свецкіх ВНУ, кінапаказы, круглыя сталы, у якіх бяруць удзел дзеячы культуры і мастацтва.

У Мінску круглы стол «Традыцыйныя духоўна-маральныя каштоўнасці ў культуры Беларусі і Расіі як аснова фарміравання нацыянальнай ідэнтычнасці, выхавання асобы і патрыятызму» прайшоў у Храме-помніку ў гонар Усіх Святых. Адзін з удзельнікаў місіянерскага хрэснага ходу – народны артыст РФ, член Патрыяршага Савета па культуры Мікалай Бурляеў – падчас сустрэчы заўважыў, што сёння вядзецца барацьба за душы, а культура з'яўляецца асновай нацыянальнай бяспекі.

– Мы змагаемся за стварэнне новай цывілізацыі, прасветленай, гарманічнай, якая не здрадзіла хрысціянскім каштоўнасцям, – адзначыў Мікалай Бурляеў. Удзельнікам круглага стала ён прадставіў свой новы фільм. Дакументальная стужка «Божа, адчуваю прыбліжэнне Тваё!» з'яўляецца ключом да разумення творчасці знакамітага рэжысёра Андрэя Таркоўскага.

Удзельнікі круглага стала падзяліліся асцярогай за лёс падростаючага пакалення. Член Камісіі Парламенцкага сходу па культуры, навуцы і адукацыі Ганна Старавойтава гаварыла пра дэфіцыт увагі, якую павінны атрымліваць дзеці. Кіраўніцтвам краіны робіцца вельмі многа, каб стварыць умовы, якія падтрымаюць сям'ю. Можна згадаць, напрыклад, пра той жа мацярынскі капітал. Але сёння мала проста выкарыстоўваць фінансавыя рычагі, важна больш увагі аддаваць сацыякультурным фактарам, культуры і рэлігіі, захаванню каштоўнасцяў і фарміраванню светапоглядных устаноў. Прычым, як заўважыў намеснік старшыні Камісіі Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі па культуры, навуцы і адукацыі Анатоль Шчасны, пачынаць такую работу неабходна з грамадзянамі самага юнага ўзросту, тады для малых і сямейных каштоўнасці, і духоўныя і патрыятычныя аспекты будуць натуральнымі і зразумелымі. Старшыня Савета Мінскай епархіі па культуры протаіярэй Іаан Задарожын распавёў, якую работу ў гэтым кірунку праводзіць праваслаўная царква:

– Павінна весціся пастаянная работа для таго, каб перафарматаваць моладзь. Мастацтва, жывапіс, музыка маюць наймагутнейшы ўплыў на чалавека. Безумоўна, не абысціся без цензуры. У той жа час моладзі трэба даваць свабоду праяўлення творча, і мы адкрыты для дыялогу і новых праектаў.

Але ці трэба гнацца за інавацыямі? На гэта пытанне звярнуў увагу старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Алесь Карлюкевіч. Заўважана, што новыя тэхналогіі вядуць да страты традыцыйных форм у культуры. Сучасная моладзь перастала чытаць. Але гэта не азначае, што цяпер трэба адмовіцца ад папяровай кнігі, наадварот, важна захаваць яе як праваднік каштоўнасцяў, мастацкага слова. На жаль, доўгі час не звярталася ўвага, як традыцыйныя формы разбураліся ў розных галінах мастацтва – кінематографі, тэатры, жывапісе, літаратуры. А гэта несла пагрозу і для дзяржавы, нашай культуры і ладу жыцця. Важна дзяліцца інфармацыяй пра генацыд у гады Вялікай Айчыннай вайны і пра подзвігі, якія здзяйснялі на нашай зямлі людзі розных нацыянальнасцяў.

Пра тое, якія захады робяцца ў Беларусі ў кірунку гістарычнай палітыкі, распавёў дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Вадзім Гігін. Што гэта праца носіць сістэмны характар, сведчаць назвы гадоў. Так, Год народнага адзінства суправаджаўся ўсплёскам грамадзянскай актыўнасці, у краіне пачаў адзначацца Дзень народнага адзінства. У Год гістарычнай памяці было прынята рашэнне прыбраць на вуліцах надпісы на лацінцы. Распрацаваны курс «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці», вядуцца работы па папулярнасці гісторыі, праводзяцца актуальныя гістарычныя даследаванні.

Ганна ПЯТРОВА